

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720204185
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6720204185.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v právnej veci starostlivosti o maloletého G. H., nar. XX. XX. XXXX, toho času bytom ako maloletá matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L., pracovisko H., dieťa rodičov - maloletej matky K. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. I. XXXX/X, XXX XX H., toho času bytom XXX XX N. XXX, zastúpenej zákonnými zástupcami - matkou L. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. I. XXXX/X, XXX XX H., toho času bytom XXX XX N. XXX a otcom K. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. I. XXXX/X, XXX XX H., toho času bytom XXX XX N. XXX, a otca V. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. rad XXX/XX, XXX XX H., toho času bytom N. 2, XXX XX H., právne zastúpeného JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom, so sídlom Námestie SNP 17/29, 960 01 Zvolen, v konaní o návrhu maloletej matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania otca maloletého proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 14P/31/2020-173 zo dňa 21. 01. 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. 1. Okresný súd Zvolen ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“ resp. „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) uznesením zo dňa 21. 01. 2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého G. H., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletý“), do osobnej starostlivosti maloletej matky K. K., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletá matka maloletého“) (I. výrok). Otcovi maloletého V. H., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „otec maloletého“) uložil povinnosť platiť výživné na maloletého mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od vykonateľnosti tohto uznesenia, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám maloletej matky maloletého dieťaťa (II. výrok). Zároveň vo výroku rozhodnutia uviedol, že neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn.: 14P/31/2020 (III. výrok), a konštatoval, že toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (IV. výrok).

1. 2. V úvode odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že maloletá matka maloletého mu doručila dňa 22. 09. 2020 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, ktorým žiadala maloletého zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otcovi maloletého uložiť povinnosť prispievať na jeho výživu výživným vo výške 50,- Eur mesačne. V priebehu tohto konania (o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému) mu doručila dňa 14. 01. 2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala maloletého zveriť do svojej osobnej starostlivosti a to na čas do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu. Otcovi maloletého žiadala určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne. Tento návrh odôvodnila tým, že ich spolužitie s otcom maloletého je čím ďalej problematickejšie, náročnejšie, maloletý je opakovane vystavovaný konfrontáciám medzi nimi ako rodičmi a to často aj za prítomnosti polície, úradu, centra. V konaní vo veci samej sa konalo pojednávanie dňa 08. 12. 2020.

Kontakt so synom jej otec maloletého umožnil prvý štvrtok po pojednávaní. Následne sa správal tak, ako keby bol maloletý jeho vlastníctvom a ďalšie stretnutia jej s maloletým neumožňuje, resp. umožňuje za veľmi stresujúcej situácie, ktorej je prítomný aj maloletý. Má za to, že on jediný má právo zabezpečovať starostlivosť o maloletého a jej upiera rodičovské práva. Otec maloletého má problematické správanie. Pokiaľ nie je jej správanie a myslenie v súlade s jeho očakávaniami, správa sa agresívne, čo opakovane riešila aj polícia. Otec maloletého nevie zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého. Maloletý má v jeho starostlivosti zlú životosprávu. Otec mu dáva len stravu, ktorú si on objednáva z donáškových služieb. Často je maloletý „zaparený“, lebo nemá na to, aby mu zabezpečil krém. Výchova maloletého zo strany otca je nevhodná. Otec maloletého si myslí, že maloletý je nadpriemerne inteligentný, preto mu ukazuje v TV nevhodné relácie. Nevie sa mu dostatočne venovať. Maloletý nemá žiadne knižky, kocky, alebo hračky na rozvoj motoriky. Nemá priestor, kde by sa mohol voľne pohybovať, nakoľko už sám chodí po štyroch. Veľkú časť týždňa trávi spolu s otcom pri ovciach. Spáva v aute, denný režim nemá žiadny. Ak ona chce vidieť maloletého, musí pod nátlakom splniť, čo otec maloletého povie. Otec maloletého koná v rozpore s najlepším záujmom maloletého, pretože úroveň jeho starostlivosti o maloletého nezodpovedá potrebám maloletého a bezdôvodne mu upiera kontakt s ňou. V doplnení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenie doručenom 15. 01. 2021 maloletá matka maloletého uviedla, že dňa 14. 01. 2021 sa opätovne snažila uplatniť svoje rodičovské práva na kontakt s maloletým. Otec maloletého uviedol, že kontakt s maloletým jej umožní len pokiaľ mu doručí „papier zo súdu“.

1. 3. Následne súd prvej inštancie poukázal na to, že rozsudkom tamojšieho súdu sp. zn. 17P/3/2020-66 zo dňa 12. 05. 2020 boli maloletej matke maloletého s účinnosťou od 21. 01. 2020 priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 05. 2020 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 17P/3/2020-73 zo dňa 05. 06. 2020. Ďalej konštatoval, že otec maloletého podal dňa 04. 06. 2020 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd dočasne zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti a maloletej matke maloletého uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 30 % z výšky životného minima. Tento návrh otca maloletého na nariadenie neodkladného opatrenia bol uznesením tamojšieho súdu sp. zn. 19P/11/2020-41 zo dňa 11. 06. 2020, právoplatným dňa 31. 07. 2020, zamietnutý.

1. 4. V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na konkrétne skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu (dovtedajšieho priebehu konania vo veci samej) a po uvedení relevantných zákonných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, konštatoval, že „dospel k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné, nakoľko za daného stavu boli osvedčené skutočnosti, ktoré odôvodňujú naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Súd mal preukázané, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu neboli doposiaľ upravené súdnym rozhodnutím. Matka maloletého je maloletá. Rozsudkom sp. zn.: 17P/3/2020-66 zo dňa 12. 05. 2020 jej boli priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého od 21. 01. 2020. Maloletý sa v súčasnosti nachádza v domácnosti otca, ktorý sa o neho stará. Matka maloletého žije v súčasnosti v domácnosti svojich rodičov, potom, čo rodičia maloletého ukončili spolužitie. Súd neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa môže nariadiť aj bez návrhu. Matka síce návrh podala, ale je maloletá. Uvedená skutočnosť však nebránila nariadiť neodkladné opatrenie, lebo vo veci môže byť vydané aj bez návrhu. Maloleté dieťa má vytvorené citové väzby na obidvoch rodičoch. Nakoľko medzi rodičmi sú vážne a neustále nezhody pri zabezpečovaní výchovy a starostlivosti o maloletého, ktoré sú riešené za účasti príslušného policajného orgánu, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, neodkladná úprava je nevyhnutná a dôvodná. Zákon o rodine (§ 24 ods. 4) určuje ako podmienku pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností rešpektovanie práva maloletého dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom. Pri rozhodovaní o akejkoľvek otázke súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností, treba aplikovať povinnosti ktoré štátu vyplývajú z pozitívneho záväzku v rodinnoprávných vzťahoch. Ústavný súd ČR v rozhodnutí I. ÚS 48/2004 uviedol, že záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý rodič, je dobrým rodičom. Akékoľvek prisvojovanie si práva na rozhodnutie o tom, čo je, alebo nie je najlepším záujmom spoločného dieťaťa len jedným z rodičov je dôvodom (okrem iného) i na využitie procesných prostriedkov na zmenu tohto nesprávneho postoja. Za stavu, že je osvedčené, že otec maloletého dieťaťa bráni matke, i keď je maloletá, realizovať rodičovské práva a povinnosti priznané súdom vo vzťahu k osobnej starostlivosti a výchove o maloletého, potom je dôvod, aby maloleté dieťa dočasne bolo zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec v konaní sám uviedol, že nemá výhrady voči starostlivosti matky o maloletého. K ukončeniu spolužitia rodičov došlo konaním otca maloletého,

ktorý matku maloletého „vyhodil“ zo spoločnej domácnosti, pričom dôvod riadne neobjasnil. Pokiaľ otec svoje osobné záujmy vyjadrené slovami „neprajem si len to, aby ho brala mimo mňa, lebo ja som na neho od narodenia naviazaný“ nadraduje nad záujmy maloletého, neumožňujúc pravidelný dostatočný kontakt matky s maloletým, je to dôvodom, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého do starostlivosti matky, pokiaľ otec nezmení svoj nesprávny postoj k výchove a k starostlivosti o maloleté dieťa. Z uvedených dôvodov súd neodkladné opatrenie nariadil a dočasne ním zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky.“

1. 5. O vyživovacej povinnosti otca maloletého k maloletému súd prvej inštancie rozhodol podľa § 366 CMP s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine, poukazujúc na to, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu. Táto predbežne určená výška výživného bude podľa názoru súdu prvej inštancie postačovať na nevyhnutné výdavky na výživu maloletého, pričom konečná úprava výšky výživného sa bude posudzovať v konaní vo veci samej podľa zistenia objektívnych možností povinného rodiča a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa.

1. 6. V závere odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že nariadené neodkladné opatrenie je neodkladným opatrením po začatí konania. V súlade s § 330 ods. 1 CSP preto zároveň určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti rodičov a určenie výživného pre maloletého vedeného na tamomšom súde pod sp. zn. 14P/31/2020.

2. 1. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu podal otec maloletého v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) CSP tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby odvolací súd postupom podľa § 389 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia zrušil.

2. 2. V odôvodnení odvolania namietal že zo strany súdu prvej inštancie došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v dôsledku toho, že napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené a teda je nepreskúmateľné.

2. 3. V ďalšej časti odôvodnenia odvolania poukazoval na svoju schopnosť bezproblémovo a plnohodnotne sa postarať o maloletého, a spochybňoval takúto schopnosť na strane malotej matky a jej skutočný záujem o starostlivosť o maloletého a jej skutočné citové väzby na maloletého.

3. Maloletá matka maloletého vo vyjadrení k odvolaniu otca maloletého žiadala, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdil. V reakcii na odvolaciu argumentáciu otca maloletého uvedenú v odvolaní, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla subjektívne a nepravdivé informácie, z ktorých vychádzal súd prvej inštancie pri nariadení neodkladného opatrenia, uviedla, že tento jej návrh bol spracovaný na základe pravdivých skutočností a na základe toho, že medzi ňou a otcom maloletého boli pri výchove a starostlivosti o maloletého neustále nezhody, ktoré boli riešené za účasti relevantných inštitúcií, čo vplýva na psychický vývoj maloletého. Nesúhlasila s námietkou otca maloletého uvedenou v odvolaní, že sa o maloletého nedokáže plnohodnotne postarať. Od jeho zverenia do jej starostlivosti mu zabezpečuje plnohodnotnú starostlivosť a venuje sa mu v plnej miere. Keďže je nepľnoletá matka, študuje na základe individuálneho plánu a s výchovou a starostlivosťou o maloletého jej pomáhajú jej rodičia. Poukázala na to, že po tom, ako jej bol maloletý napadnutým uznesením zverený do osobnej starostlivosti, otec maloletého jej ho odmietol vydať, neurobil tak ani po príchode polície a urobil tak až po tom, čo podala trestné oznámenie za marenie súdneho rozhodnutia. Je si vedomá, že pre zdravý vývoj maloletého je potrebná aj prítomnosť otca. Jeho stretávaní s ním nebude brániť. Môže sa s maloletým stretávať v primeranom čase a za predpokladu, že sa k maloletému bude správať vhodným spôsobom a nebude sa v jeho prítomnosti vyjadrovať vulgárne na jej adresu a adresu jej rodiny.

4. Kolízny opatrovník maloletého vo vyjadrení k odvolaniu otca doporučil, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdil. Má za to, že súd prvej inštancie správne zhodnotil bezodkladnosť potreby úpravy pomerov účastníkov konania a naliehavosť vo vzťahu k najlepšiemu záujmu maloletého. Poukázal na to, že tak, ako sa konštatuje v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, medzi rodičmi sú vážne a neustále nezhody pri zabezpečovaní výchovy a starostlivosti o maloletého, ktoré sú riešené za účasti oprávnených inštitúcií, čo má nepriaznivý dôsledok na psychickú a emocionálnu stabilitu maloletého, čo môže byť determinované aj vekovým rozdielom rodičov.

5. Otec maloletého vo vyjadrení k vyjadreniu maloletej matky maloletého a kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu de facto zopakoval argumentáciu, ktorú uviedol v odvolaní.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu, ktorým vyhovel návrhu maloletej matky na nariadenie neodkladného opatrenia, podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

7. 1. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. 2. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava s relevantnými aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 s použitím § 234 ods. 2 CSP.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že v tomto prípade sa jedná o neodkladné opatrenie, ktorého nariadenia sa maloletá matka domáhala v priebehu konania vo veci samej - o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

10. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia (§ 360 a nasl. CMP) vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom právo, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázané, musí však byť osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Neodkladné opatrenie z dôvodu potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi nariaďuje súd aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, keď je potrebné na čas (spravidla do rozhodnutia vo veci samej) upraviť zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, vyživovaciu povinnosť, prípadne styk rodiča s maloletým dieťaťom.

11. Po preskúmaní veci sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že predmetný návrh maloletej matky maloletého na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, nakoľko v tomto prípade boli osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu takejto dočasnej úpravy pomerov do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Z obsahu spisu je dostatočne osvedčená skutočnosť, že otec maloletého v dôsledku veľmi konfliktných vzťahov s matkou maloletého (do riešenia ktorých boli opakovane zaangažované i patričné orgány), systematicky bránil matke maloletého realizovať jej súdom priznané rodičovské práva a povinnosti k maloletému, prípadne realizáciu týchto jej rodičovských práv autoritatívne podmieňoval splnením neadekvátnych až neakceptovateľných podmienok zasahujúcich do jej osobnostnej sféry, čím, ako správne vyhodnotil súd prvej inštancie, preferoval svoj osobný záujem (exkluzivitu nad výchovou maloletého a starostlivosťou o neho), nad objektívnym záujmom maloletého o čo možno najpravideľnejší primeraný osobný kontakt s matkou, čo je vzhľadom na vek maloletého tak zásadná negatívna skutočnosť, ktorá je nie len z právneho hľadiska, ale najmä z psychologického a sociálneho hľadiska absolútne neakceptovateľná. Vzhľadom na tento zásadný aspekt a s prihliadnutím na skutočnosť, že v priebehu doterajšieho konania neboli osvedčené žiadne zásadné skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by spochybňovali či už výchovné prostredie maloletej matky maloletého alebo jej spôsobilosť o riadnu osobnú starostlivosť maloletého, súd prvej inštancie rozhodol správne, keď návrhu maloletej matky maloletého na nariadenie predmetného opatrenia vyhovel.

12. Odvolací súd (i vzhľadom na odvoláciu argumentáciu otca maloletého) zdôrazňuje, že nariadené neodkladné opatrenie upravuje výkon rodičovských práv a povinností len dočasne, do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorom sa bude riešiť konečná úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, na základe náležitého dokazovania, ktoré v konaní o neodkladnom opatrení vzhľadom na charakter a účel inštitútu neodkladného opatrenia nemožno realizovať. Preto rozhodnutie o neodkladnom opatrení v žiadnom prípade nepredznamenáva výsledok konania vo veci samej.

13. Odvolací súd (taktiež reagujúc na argumentáciu otca maloletého) záverom uvádza, že v prípade, ak mu maloletá matka maloletého bezdôvodne odmieta styk s maloletým, má taktiež možnosť domáhať sa nariadenia neodkladného opatrenia, umožňujúceho mu styk s maloletým s presnou časovou a miestnou špecifikáciou.

14. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým návrhu maloletej matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).